

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvečer, izkini nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld. za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko ved, kolikor poština znaša.

Za oznalila plačuje se od štiristopne peti-vrate po 6 kr., če se oznalilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vrčajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnime, reklamacije, oznalila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slovensko p. n. občinstvo ujedino vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, priznemo, da je o pravem času ponové, da pošiljanje ne prenaka in da dobé vse številko.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četr leta . . . gld. 2-30
Pol leta . . . „ 6-50 | Jeden mesec . . . 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec,
30 kr. na četr leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— | Četr leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8— | Jeden mesec . . . 1-40
Naročuje se lahko z vsakimi dnevoma, a tudi
se mora poslati tudi naročnina, drugače
se ne osramo na dolično naročilo.

Upravnštvo „Slovenskega Naroda“.

Državnozborsko zborovanje in Slovenci.

Državni poslanci so se zopet povrnili na počitnice. Oficijski časopisi zopet pišejo o uspešnem delovanju državnega zobra, a če to delovanje ogledamo, moramo reči, da prav nič važnejšega ne najdemo. Rešile so se nekatere manj važne stvari, vse vplinjajo pa čakajo že rešitve. Samo volilna reforma je v odseku se rešila in je godna za razpravo v plenumu. Toda to ni zasluga državnih poslancev, temveč zasluga vlade same, ki je poslancem že tako rekoč s palico (razpustom) pretila, ako bi stvar zavlačevali. Ko bi tega ne bilo, bi se pa bili meseci in meseci prepričali mej seboj. Reči pa ne moremo, da bi bil odsek predloga posebno zboljšal.

Baš dogodki v odseku za volilno reformo so nas dovolj ponutili, kako onemogel je že sedenji parlament. Nobenih novih idej ni več, pa tudi nobene iniciativne moći. Samo za kake malostne intrige so še vodje vladajočih strank. Zato pa tudi pri vladni zbor ne uživa tistega spoštovanja, kakor bi ga moral imeti zbor narodnih zastopnikov. Vlada govori s parlamentom na malo dostenjen način, popolnoma se že poslužuje podčastniških manir. Reči

pa ne moremo, da dela parlamentu tako krivico, temveč mu skazuje prav tako spoštovanje, kakeršno zasluži. Skrajni čas je že, da se z volilno reformo prenovi naš parlament, če ne dobimo zares pravi absolutizem v parlamentarni obliki.

Pa še v nekem drugem oziru se kaže propaganjo parlamenta. Škandali so v njem na dnevnem redu. Vedenje nekaterih zastopnikov ni v čast parlamentu. Parlament ni mesto za škandale, temveč naj vsakdo z neko resnostjo brani svoje stališče. Tako si mora prebivalstvo pač misliti, da ni poslancem toliko za stvar samo, temveč le za „Hetz“, kakor bi rekel Dunajčan. Nikdo naj ne misli, da s takim postopanjem svojim nazorom pridobi kako veljavno.

Položaj je pa ravno tako nejasen sedaj, ko so poslanci prišli na velikonočne počitnice, kakor je bil sredi februvarja, ko so se bili sešli zopet v državnem zboru. Vlada se noče nič določno izreči na nobeno stran. Posebno glede naših narodnih zahtev še sedaj ne vemo, pri čem smo. Govorili so pač razni ministri, a videlo se je jasno, da imajo zato jezik, da svoje misli prikrivajo. Mi Slovenci vedno bolj zgubljamo zaupanje v sedanjo vlado. Vlada se pa tudi na jugoslovanske poslanke dosti ne ozira, naj že sede v tem ali onem klubu. Dočim se z Mladočehi vlada pogaja, se za nas Slovence ne zmeni. Zakaj pač to?

Po naših mislih jo nekoliko to krivo, ker so slovanski poslanci včasih na Dunaju malo prerahlo postopali, posebno tisti, ki se drže Hohenwartovega kluba so vladni svoje usluge kar usiljevali. Zaradi tega si pa vlada misli, da je popolnoma gotova slovenske pomoći, naj stori kaj za nas ali ne. Ko bi bili Slovenci jedini in odločni, kakor Mladočehi, bi pač Bandeni nas drugače upoštevali.

Da tisto rahlo stopicanje nič ne pomaga, pokazalo je bilo o svojem času vprašanje kranjske gimnazije. Ta zavod se je bil odpravil z mnogimi drugimi slovanskimi zavodi. Povsed drugod bili so zagnali grozen krik proti vladni, le Slovenci so na svet svojih vodij mislili, da bodo z lepa in s prošnjami kaj dosegli, a končno se je povsed drugod bil poprej razveljavil dolični ukaz učnega ministra, Slovenci smo še nazadnje prišli na vrsto.

Poleg tega je pa za nas neugodno, da so nas jeli zapuščati češki poslanci. Kaj je temu vzrok, ne vemo, a je žalostna resnica. Zato pa moramo reči, da položaj za nas ni ugodeu. Pričakovali smo, da nam poslanci z Dunaja prineso lepše pirohe.

Naše železnice.

III.

(Govor posl. I. Nabergoja v seji poslanske zbornice dne 17. marca t. l.)

(Konec.)

Istotako, gospoda moja, smatram jaz za odločno pogreško, da se je v Trstu odpravila svobodna luka, predno se je povoljno rešilo vprašanje druge nezavisne železniške zveze Trsta z notranjimi deželami. (Prav res!) Jaz moram reči le tako, da bode trgovinsko položenje Trsta v resni nevarnosti tako dolgo, dokler se bode to pristaniče moralno posluževati južne železnice v svojem prometu z monarhijo. Pričakujem od strokovnjake previdnosti in trdne volje novega železniškega ministra, da osvobodi Trst iz osamljenja ter da po otvorjenju novih železniških tirov navdahne istemu sveže vspodbude.

Še odmeva sicer preprič v menenjih o črti, za kojo bi se morali odločiti; železnica čez Ture, železnica čez Karavanke s svojim podaljšanjem preko Loke-Divača, Bohinjska črta in predelska železnica, vse te imajo svojih zastopnikov in nasprotnikov. Jaz se nočem spuščati danes v ta preprič. Jaz ne zastopam nikakih postranskih koristij. Mene navdaja le patrijotska želja, da bi se vendar jedenkrat ugodilo koristim pomorske trgovine avstrijske, ki so v tem slučaju identične z onimi Trsta. Te koristi so dolgo dovolj trpele resno škodo, po zgrešeni železniški politiki avstrijski. Pomoč more priti le tako, da se zapad monarhije v najbližjem času in po najbližji in najprimerni poti zveže s Trstem.

Vlada je že proučevala načrte, njej je dolžnost, da natančno pretehta, kar govori za in proti tem pojedinim črtam in da se potem odloči. Le to bi

čano z najlaskavejšimi sodbami merodajnih dunajskih glasbenih kapacitet!

Kaj tacega je mogel storiti le mož, ki je vedel, kaj je ustvaril z neumornim svojim umetniškim delovanjem v kratki dobi, ki je znal udahnuti umetniško dušo v maso zobra, dati impozantnemu zboru tisto dovršenost, s katero nas je očaral že tolikrat, a moral očarati tudi razvajeno dunajsko občinstvo. Najlepše ideje in vsa navdušenost članov zobra ostale bi bile prazne pene, nedosežne brumne želje, da ni stal na njih čelu mojster v svoji stroki, izborni naš ravnatelj g. M. Hubad. Da se je krasna, lepa ideja, katero je sprožila slovenska žena, izvršila tako sijajno, za to gre v prvi vrsti hvala slovenskemu možu, generalu pevske vojske „Glasbene Matice“, potem pa vsem članom zobra, ki so z izredno vztrajnostjo se pripravljali za velevarno pot na Dunaj. Če kdaj, so se tu uresničile pesnika besede: „Denn wo Strenges mit dem Zarten — Wo Starkes sich und Mildes paarten — Da gibt es einen guten Klang.“ Ljubljanski odbor, katemu sta bila na čelu predsednik „Glasb. Matice“ g. Fran Ravnhar in načelnik moškega zobra g. svetnik Vencajz je krepko podpiral dunajski koncertni odbor, katerega načelnik, dvorni svetnik Šuklje, si je pridobil posebne zasluge za uspeh koncertov. Slava in čast vsem!

Listek.

Spomini nadunajska dneva 23 in 25. sušca „Glasbene Matice“.

I.

Kakšen razloček pa je mej oficijskim reporterjem in mej volontérjem? Tako ste me vprašali, milostiva, ko sva se te dni razgovarjala o krasnih, žalibog prenaglo minulih dunajskih dneh. Odgovor ni ravno lahek. Razločka bi prav za prav ne smelo biti nobenega. Kakor v vojski ni razločka mej aseniranim vojakom in mej prostovoljem, bi ga tudi tu ne smelo biti. Nasprotno. Ravno prostovoljci imajo navadno celo več ognja in poguma, kar je povsem naravno. Oficijski reporter je suženj svojega poklica. Z listkom in svinčnikom v roki mora biti povsed zraven; ko se drugi zabavajo, mora on delati, zabava mu je zadnja stvar, do katere navadno ne pride. Tako nekako bi moral biti tudi volontér. On bi, ko se je že lotil svoje naloge, moral celo skušati, da ne doseže samo, nego da celo prekosí blaziranega, v svoji službi manj ali več odrevenelega oficijskega reporterja.

Kakor pa pod solncem božnjim ni nobena stvar popolna, tako tudi tu ne smeva biti preveč kritična. Da torej ustrezem Vaši želji in odgovorim na razna vprašanja, katera ste mi blagovolili staviti,

budem se potrudil v kratkih potezah se spominjati minulih dnj. Ako Vam budem mej mnogim že znamen mogel podati tudi kaj novega, cesar še niste čitali, dosegel sem svoj namen. Kakor „Margareti“ v „Fausto“ naj torej pred duševnim očesom se prikažejo vsaj glavni momenti iz nepozabnih dnj, katere smo preživel v carki prestolici, kjer si je mali in skromni slovenski narodič po prvem svojem pevskem društvu, njega ženjalnem vodji in navdušeno požrtvovalnih članih pridobil toliko slave.

Kdo je sprožil krasno misel, prirediti ta koncerta? To je bilo prvo Vate vprašanje. S posebnim zadodčenjem Vam odgovarjam, da je bila slovenska žena, ki je dala prvi impulz, da so bile slovenska dekleta in slovenske žene, ki so poleg članov moškega zobra se takoj navdušeno poprijele te ideje, za katere srečno izvršitev so rade volje prinesle precejšnje gmotne žrtve, katere jim je nalagala nabava narodnih noš. Naše slovenske dame, na čelu jim gori omenjena gospa dr. Jenkova, so nam sijajno dokazale, da smo navzlic vsem oviram vender le velikansko napredovali. Kdo bi si bil še pred malo leti upal le sanjati o takem pevskem zboru v Ljubljani? Kdo misli na to, da mobilizuje tako pevsko vojsko ter jo popelje ne samo na vroča tla prve dunajske koncertne dvorane, timveč da jo popelje nazaj zmagonosno, oven-

hotel naglasiti s svojega stališča: Mi potrebujemo druge železniške zveze, ki pred vsem skrajša pot do Adrije iz industrialne Češke. (Dobro! Dobro!)

Dobrote, koje smemo pričakovati od take železniške črte, ki Češko in Gorenjo Avstrijo približa tržaškemu pristanišču, vidijo se mi veliko realneje, nego so one, kajih bi mogli pričakovati — po mojem mnenju — od precej imaginarnega priklopljenja južnonemške trgovine.

S tem sem vsaj namignil na svoje stališče. Sklepam z besedami: Ako hočemo, da Trst ne shira, potem mu ne smemo še nadalje odtezati druge železniške zveze. Zasnutje tako zvezje je največja in najvrednija naloga negovi ekselenci, novemu gospodu železniškemu ministru. Posim ga, naj se najtopleje zavzema za isto; pravica do obstanka novega železniškega ministerstva ne bi se mogla jasneje dokazati z nobenim drugim činom; in če prav smemo reči tudi o tem vprašanju, da se je zopet uresničil rek o prepoznam prihajanju Avstrije, pa se bodo tolažili z drugim pregovorom, ki se glasi: Meglio tardi che mai. (Živahna pohvala.)

V Ljubljani, 31. marca.

Povišanje uradniških plač. Že v odseku bode predloga o urejenju uradniških plač zadela na težave. Vse stranke so pač jedine v tem, da se bodo morale povišati uradniške plače, a nobena ne bodo voljna privoliti novih davkov. Posebno je stvar težavna, ker se bliža postavodavna doba koncu. Dovoljevati nove davke je tako nепримјерено reč in vsak poslanec se bude premislil, predno glasuje za kak nov davek. Mladočehi misijo predlagati, naj odsek odloži posvetovanje o uradniških plačah, dokler vlada ne predloži dotednih davčnih predlog, katere misli ob jednem s povišanjem uradniških plač predložiti v potrjenje. Poslanci morajo vendar najprej vedeti, kakšne bodo dotedne predloge. Nam se zdi, da se v tem zasedanju povišanje plač niti ne reši.

Gališki škofovi in Stojalowski. Delovanje duhovnika Stojalowskega, ki je vzbudil gališke kmete k zavednosti, je tako nepovoljno gališkim škofovom. Posebno je pa jih bilo neljubo, da je papež mu bil poslal svoj blagoslov. Ruvali so proti njemu v Rimu in dosegli, da je papež tajnik postal neko pismo gališkim škofovom, v katerem zagotavlja, da papež s svojim blagoslovom nikakor ni mislil izreči, da odrava Stojalowskega nauke. To pismo so škofovi sporočili vsem gališkim duhovnikom. Čudno je pa, da je poljski časopis „Czas“ priobčil to pismo v italijanskem prevodu, ne pa v latinskom izvirniku, posebno ker nekateri misijo, da bi prevod utegnil biti malo netočen. Sicer pa to pismo le potrjuje, kar je trdil gospod kanonik Klun jedenkrat o pačevem blagoslovu v kranjskem deželnem zboru v veliko jezo kranjskih kapelanov, ki so posebno na to se sklicevali, da je papež postal svoj blagoslov katoliškemu shodu. Jasno je, da tudi tedaj blagoslov ni mogel sklepom shoda dajati nobene večje veljavne in je vse bilo le navaden političen shod, zato se pa tudi baš slovenski klerikalni poslanci na Dunaju za njegove sklepe tako malo brigajo.

O slovesnem odhodu in prihodu pač ne vem povedati nič novega, kar bi že ne bilo znano. S težkim srcem smo se poslavljali na ljubljanskem kolodvoru od izletnikov. Po svojih opravkih zadržani, smo se mnogi šele v soboto ponoči mogli podati za njimi. Bczi kurir nas je hitro pripeljal v njih sredo. Zbrala se nas je bila lepa množica zakasnencev. Že v Dunajskem Novem mestu došla so nam prva časaikarska poročila o lepem utisu, ki ga je napravil izborni discipliniran zbor pri glavni skušnji. Ko smo čitali „der Chor bot künstlerisch Vollendet“ in jednako laskave izraze in pri dohodu na Dunaj celo izvedeli ustno, da je dvorne opere orkester napravil pevkam in pevcem pri skušnji prisrčno ovacio in jim burno aplaudiral, bili smo ponosni na naš zbor in njega vodjo. Vedeti je treba, da v orkestru dvorne opere sede prvi glasbeni profesorji dunajski in da njih tako izražena pohvala kaj velja!

Vtaborila se je pevska vojska ljubljanska večinoma v II. okraju (Leopoldstadt) v hotelih „Continental“, „Kronprinz“, „Central“, „National“, „Bayerischer Hof“ in „Schwarzer Adler“ ter se zbirala k zajutruku skupno v kavarnah „Kronprinz“ in „National“. Obedovali pa smo večinoma v „Restaurant Mono-

Ulični napis v Tarnopolu. Rusini so se obrnili do tarnopolskega mestnega zastopa, da bi dal napraviti dvojezične ulične napis, kajti sedaj so samo poljski, in štiri ulice se imenovalo po štirih rusinskih znamenitih možeh. Mestni zbor je odgovoril, da se bode o tej stvari posvetoval drugo leto, ker misli prekrstiti več ulic. Gotovo ni, da bi poljsko židovska večina ustregla rumunski želji.

Baron Feyervary si je s svojim ukazom, da častniki ne smejo hoditi na galerijo zbornice poslancev, le sebi škodoval. Opozicija hoče to stvar izkoristiti. Opozicija trdi, da se s tem kratijo pravice parlamenta in bode po Veliki noči stvar spravila v zbornici v razgovor. Pri tej priliki se bodo pa zopet ponavljale vse umazanosti ministrove. Vladna stranka je v veliki zadregi. Ministra ne mara pustiti pasti, a vse svoje veljave pa tadi zanj žrtvovati ne mara. Po naših mislih Fejervary ne bode dolgo ministroval.

Rusija in Turčija. Rusija baje zahteva od Turčije svobodni prehod skozi Dardanele za ruske vojne ladije. Turčija se baje ne misli posebno uprati, ker je Rusija se odrekla, da ne zahteva, da se naj iz posojila, katero je sedaj dobila Turčija, najprej plača vojna odškodnina. Prehodu ruskih vojnih ladij skozi Dardanele bi pa sedaj najbrž tudi nobena druga vlada dosti ne ugovarjala, kakor Italija in Anglija. Za ugovarjanje Italije se pa sedaj pač nikdo ne bode dosti zmenil, ko je bila v Afriki tako tepera, torej ostaje jedino še Anglija, katera bole pa tudi prijenjala, kakor je prijenjala v armenskem vprašanju, ko se jej je po robu postavila Rusija. Anglija je tudi preveč osamljena, da bi njena beseda mogla dosti veljati. Angliji tudi v Carigradu zaradi njenega postopanja v egiptskem vprašanju ničesa ne zaupajo.

Dopisi.

S Štajerskega, 30. marca. (Slovenčeva“ inteligenca). Znan nemški literat, ki je pisal mej drugim o Bledu, Opatiji, Adriji, mi je pravil pred leti: Robdina moja je bila tako pobožna in naklonjena duhovništvu; skoro bi se bil jaz sam poduhovnil, toda intrige, nestrnost in indiskretno utikanje duhovnikov v rodbinske razmere so mi ostudile popolnoma ta stan. Tako je govoril mož pred nekoliko leti, ko je še vladal mir mej brati. Ogorčila so me to besede, češ, prehudo sodišč; ali kaj pa bo dandanes rek? Ne razdira se samo rodbinski mir, nego hujška se javno vse proti vsem pri Vas na Kranjskem. V novejšem času hočeo nekateri vojeviti petelinu ta domači škandal prenesti tudi na Štajersko. Grozno barbarstvo se širi po ubogi domovini naši. Ton, v katerem se piše, presega že vse meje dostojnosti. Tako morda še le piše kak urednik-govedar v skrajnem kotu Texasa. Ti ljudje so vrgli dostojnost v goščo in si izdrli blod, da pobijo rodne svoje brate. Klasičen dokaz temu je oni gousni članek v „Slovencu“, katerega je Vaš list ponatisnil. Škoda, da ste to bevkjanje reproducirali; ta godlja nesposmetnih fraz skruni glasilo slovenskega razumništva. Sicer pa prizanesite tej blaznosti; saj se je z njo osmešil čisto navaden psovač, ki sploh logično misliti ne zna, in ki se morda hoče na tej lestvi povzpeti do kakega urednika; radi tega se je manda tudi podpisal. Svetovali bi temu gospodiču, da vzeme brž znano knjigo v roke in temeljito preštudira, kako se je treba vesti mej olikanimi ljudmi; potem se naj mesto be-

pol“, pri „Dreherju“ in v „Löwenbräu“. V teh lokalih je prevladovala skoraj izključno slovenska beseda, poslovenili smo jih skoro za nekaj dni. Prav pohvalno moram omeniti, da je odbor storil vse, kar je bilo možno, da se olajša v ogromnem dunajskem mestnem kolosu posamnikom orientiranje. V vsakem hotelu je bil v portirski loži nabit dnevni red, ki se je v avtografiranih izvodih tudi razdelil mej posamnike. Tako je vsakdo lahko vedel, kdaj in kje dobi zopet svojo družbo. Sobota in nedelja zjutraj sta bili v prvi vrsti namenjeni skušnjam, potem pa ogledovanju bližnje okolice „Musikvereina“ po „Ringu“, cesarskem dvoru in notranjem mestu. V nedeljo zjutraj ogledali so si izletniki skupno sv. Štefana cerkev, popoludne pa je bil sestanek v II. kavarni v Praterju, katero ima rojak slovenski, Lubljančan g. Schneider. Da je vladala tu pri zvokih treh vojaških godb največja navdušenost, se razume. Krasni dan je bil privabil na tisoče Dunajčanov, da so bili vsi ogromni vrtni prostori zasedeni, kakor v poletnem času. Zaamenito je, da smo veliko novo verando prvič rabili mi Slovenci in jo tako rekoč krstili. Zvečer pa so se izletniki razleteli po raznih gledališčih in zabaviščih, katerih je na Dunaju nebroj.

J. N.
dastega pisanjenja v časopise kaj pametnega udi; n. pr. zgodovine, zemljepisja, posebno moralke. (Glej Müller theol. moralis, lib. II. § 81, 82, 86, 87, 90, 129, 130, 131.) kajti to vse mu je dosedaj terra incognita; kar cituje, je le književno šarlatanstvo, kakor je rodoljubje njegovo le gol humbug. Hvala Bogu, da je še sedaj tako žlostnih junakov malo mej nami; ogromna večina duhovnikov je miroljubna in svesta si svojega vzvišenega poklica; le tu in tam se nahaja kak kričač; ki se vede kakor pjan kmetski fant v krčmi; če mu očitate krivo, hoče brž v svoji nadutosti z batino dokazati resnico. Za Boga, prosim Vas, prezirajte popolnoma te vrste ljudi; saj ne zaslužijo drugega kakor poredni dečaki, da jih — uhljam. Oh beda, beda! Sanjali smo nekdaj o združeniji Sloveniji; kdo bo še sedaj gojil to sladko nado, ko smo tako nesložni in razdejani mej seboj! Bog nam pomagaj!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. marca.

— (Občinski svet) bode imel v sredo dne 1. aprila ob 6. uri zvčer v mestni dvorani sejo. Dnevni red: I. Oznanila predsedstva; II. Finančnega odseka poročilo o mestne blagajnice in z njo združenih fondov proračunu za 1896. leto; III. Vodovodnega ravnateljstva poročilo o oddaji dohabe tretjega parnega kotla v Klečah; IV. Predlog nadzornega odseka za električno napravo glede razpisa o dobavi kolov za električno razsvetljavo; V. Občinskega svetovalca Iv. Hribarja samostalni predlog o naložitvi razpoloživega kapitala amortizačne začlade pri mestnem loterijskem posojilu. Tajna seja: Personalne in stavbinske stvari.

— (Z volitvijo v dež. šolski svet kranjski) je glasilo „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“, mariborski „Popotnik“, povsem zadovoljno in pravi, da odslej ne bode treba „kljuk pritiske“ in strijcem pisariti, kadar bo kdo prosil službe.

— (Repertoar slovenskega gledališča) Z današnjo predstavo „Egmonta“ (na korist g. Danilo) se zaključi letosnja gledališka sezona. Po praznikih se priredi izven sezone še jedna predstava na korist tistim igralcem in igralkam, ki niso imeli posebnih benefičnih predstav.

— (Občni zbor „Glasbene Matice“) Odbor „Glasbene Matice“ sklicuje na sredo, 15. aprila t. l. zvečer ob sedmi uri iz venredni občni zbor, ki se bo vršil v ljubljanski mestni dvorani, ter vabi k taistem tem potom vse p. n. društvenike. Na vzponu je poročilo o koncertih „Glasbene Matice“ na Dunaji in imenovanje čašnih članov.

— (Deputacija pevskega zbora „Glasbene Matice“) gospa dr. Jenkova in gg sodni svetnik Vencajz ter vodja Hubad, se je včeraj poklonila dež. predsedniku baronu Heinu in raznim drugim gospodom, kateri so podpirali „Matičina“ koncerta na Dunaji, ter jim v imeni zboru izrekla zahvalo.

— (Umrla) je gsp. Marija Stare, sestra profesorja in pisatelja g. Jos Stareta ter polkovnega zdravnika g. dr. Antonia Stareta. N. v. m. p!

— (Klerikalni navihanci) Na vseh ljudskih shodih, po katerih so se doslej sešli klerikalni in socijalistični delavci, se je pokazalo, da imajo klericalci sicer večino delavcev na svoji strani, da pa se ta večina drobi, čim zapazi pri razpravah, da so socijalisti inteligentnejši kot klerikalnih kolovodij. Pri vseh shodih so doslej vsaj moralno zmagali socijalisti in da se to v bodoče prepreči, so izumili klerikalci novo sredstvo, katero so v nedeljo prvič porabili. Prišli so na shod v kazinski salon, volili svojega pristaša predsednikom in ta je shod koj zaključil. Tako so se klerikalci ognili zanje preveliki nevarnosti — debati.

— („Slovensko planinsko društvo“) je imelo lani 394 članov, in sicer jih je pripadalo osrednjemu društvu: 2 čašna, 6 ustanovnikov in 216 pravih članov; Savinski podružnici 7 ustanovnikov in 87 pravih članov; Radovljški 1 ustanovnik in 64 pravih; Kamniški 11 pravih članov. Duhovnikov je bilo: pri osrednjem društvu 7, pri Radovljški podružnici 6, pri Savinski 11, pri Kamniški pa nobenega, skupaj 24. Res, imponantno število!

— (Umestne naprave) Poroča se nam: Po vseh večjih mestih uvedle so se po vhodih in večah zasebnih kot javnih poslopij table z napisi, ki služijo strankam v orientiranje: v katerem nadstropju, oziroma traktu se nahaja ta ali ona stranka ali uradni oddelek (birō tega ali onega uradnika) itd. Tudi v mnogih novih ljubljanskih hišah je najti v pritličju že take table. Ali bi se pri ljubljanskih uradih, osobito mest-

nem magistratu, ne dale v vežah napraviti take table, da bi strankam ne bilo treba od Poncija do Pilata tekati, predno najdejo pravi urad?

— (Prostor za dirkališče kluba slov. biciklistov „Ljubljana“.) Vsled prošnje imenovanega kluba prepustil je mestni magistrat v zmislu sklepa obč. sveta bicikl. društva mestno senožet pod Tivoli nasproti Kolizeju) za dôbo 10 let proti letni najem. ščini 100 gld — za nameravano zgradbo dirkališča.

— (Napeljava vodovoda na Opekarski cesti.) Vodovodne cevi so se pretekle dni napeljale in se je nadejati, da se sedaj prično začetna dela: kopanje jarkov in polaganje cevi tekom meseca aprila, tako da bode vodovod jel mej letosnjim poletjem že služiti svojemu namenu, s čemur bode se vedra nujni potrebi odpomagano.

— (Stavbene zadeve) Stari mejni zid ob dvorišči starega strelšča, ki je vsled potresa tudi znatno trpel, jeli so pretekli teden podirati ter ga bodo na spodnjem koncu za polovico znižali, ugodna vrata pa premaknili proti oglu.

— (Promenadni koncerti) Ako bo vreme ugodno, koncertovala bode vojaška godba pešpolka št. 27. dne 12., 19. in 26. aprila vselej ob 1/2. uri dopoludne v „Zvezdi“.

— (Pomoč za barjane) Vsled prošnje mestnega magistrata dovolil je deželní odbor za barjane, katerim je — kakor znano — povodenj lansko jesen napravila veliko škodo, znatno denarno podporo in sicer za vasi llovca, Hauptmanca, Črna vas in Karolinska zemlja, ki leže v mestnem ozemlji, znesek 2000 goldinarjev. Mestni magistrat, kateremu se je omenjena svota izročila, nakupil je raznega semena in sicer krompirja, fižola ter raznega žita in ga sedaj deli mej potrebne prebivalce omenjenih vasij. A potrebni so skoraj vsi, saj je znana revščina naših barjanov!

— (Napad) Poročali smo, da je bivši magacinier kranjske stavbinske družbe Közler napadel nekega uradnika iste družbe. Dotični ursačnik se zove Jož. Klemenc in ne Frid. Kolman kakor smo poročali.

— (Iz Novega mesta) se nam piše 28. marca: 400letnico obhaja naša farna cerkev. Gospod prošt je prosil, naj pridejo za to slavnost patri jezuitje propovedovat. Dobil je tri. Jeden izmej njih pridiguje nemški. Da ima jezuitski red najboljše govorike, je znano; ti govoriki predstavljajo velik del velikanske moč tega reda. Tudi k nam so poslali jednega izbornega govorika. Ta pridiguje nemški; njega je pravo veselje poslušati. Mož ima nemški jezik popolnoma v oblasti; velika občna omika, spojena s predobrim poznanjem človeškega srca se kaže v vsakem govoru tega izbornega govornika. Milo, ljubo obravnavava človeške slabosti, milo sodi vse, kar človeško življenje spravlja na dan. Ne jeden stavek, ki bi le količaj, ali koga žalil. In vse to z dovršeno retoriko, z glasom, ki obsegata vso skalo, mimiko, ki je vsemu drugemu prikladna in v izbrano lepem jeziku. Vsak, ki zapusti cerkev po teh govorih, ima utis, da je nenavadno intelligentnego človeka poslušal, takega, ki ima gorko usmiljeno srce za vse človeštvo in kateremu je tuje vsaka mržnja, vsako sovraščvo. Že ponižnost v vsem nastopu kaže veliko izobraženost tega propovednika. In kako je vse decentno, kar govor, vsak otrok ga sme poslušati! Seveda je cerkev vsa polna, če ta pridiguje in vsak se zadovoljen domu vrne. Dobro, da pride časih na Kranjsko kak tak pridigar. Morebiti bo kaj uplivalo na naše duhovnike, morebiti jih spravi do spoznanja, da je lo treba malo več, kot „Slovenca“ ali „Rimskega Katolika“ brati, če se hoče dobiti izobraženost in dosti več se učiti, da je kaj pametnega povedati. In morda pride spoznanje, da se poslušalec ne sme smatrati za podložnega sužnja, ne sme sediti s političnega strankarskega stališča in da duhoven na leci ne sme ne malo ne v duhovnem nauku pokazati svojega arda, ki ga ima le iz berila političnih spisov in ne malo ne sikitati nestreno proti drugače mislečim. Naši duhovni živé zmiraj mej nami; oni imajo deliti z nami našo žalost, naše veselje. Še večja bi torej morala biti v njih ljubezen do nas, ker smo tako ozko društveno zvezani. Ali kak razloček mej temi in tem jezuitom, ki je šele prvič stopil na Kranjsko! Naši nas, ker nasprotujemo političnim težnjam duhovnikov, tudi na leci obdelujejo kakor razbojnike, sploh pa imajo malo usmiljenja v srci s splošnimi človeškimi napakami. Ta pater jezuit je mehak, mil sodnik in stoji na visokem vrhu, s kojega je jasen lep razgled po vsem človeštву! — Še jedenkrat, učite se tudi Vi domači duhovniki pridigari od tega patra-jezuita, kako se govori in poslušajte dobro, kako v njegovem organu trepeče ljubeznost, ljubezen, milo človeško srce.

— (Za kazeni!) Iz kopanje župnije se nam piše: Naša fara ni jedna najslabših na Kranjskem. Duhovnim gospodom se pri nas dandanašnjim razmeram primerno prav dobro godi, a dasi šteje fara

1162 duš (glej Catalogus Cleri) vendar nimamo svojega župnika, nego le administratorja. Znano je, da je našega zadnjega župnika vzel drž. pravdništvo za nekaj časa v oskrbovanje, in prav gotovo je, da se k nam več ne vrne. Vzlič temu se ne imenuje nov župnik. Ljudje pravijo, da je to kazens, za to, ker se je naš bivši župnik ovadil pristojnemu sodišču in ne samo škofijstu! Ako je ta govorica neosnovana, naj glasilo škofijsta pove, zakaj se ne imenuje nov župnik?

— (Dolenjske Novice) so doobile te dni iz Clevelandu v Ameriki pismo, katerega gotovo ne priobčijo. V rečenem mestu bivajoči rojaki izražajo v tem pismu s prav krepkimi in pregnantnimi izrazji „Dolenjskim Novicam“ svoje — občudovanje. Ti rojaki občudujejo politiko „Dol. Novic“ in zlasti njih pisane g ede posl. Koblarja, ter jim javljajo, da imajo v Clevelandu vrlega somišljenika, na česar dejanch se spozna, da bere „Dol. Novice“ in se drži njih morale. Pred kratkim je ta katoliški duhovnik v cerkvi oznanil, da ne dobi na zadnjo uro odveze i. t. d., kdor ne plača vsako leto 4 dolarje „cerkvi“ t. j. njemu, duhovniku. To praktično naznanih je gotovo plod vestnega čitanja „Dolenjskih Novic“.

— (Narodna čitalnica v Vipavi) priredi velikonočni ponedeljek doe 6. aprila 1896 v svojih prostorih veselico. Vzpored: 1. „Slovenski potpourri“, svira godba; 2. „Dimoklejev mč“, gluma v jednem dejanju; 3. „Doktor Zgaga“, žaljivi prizor, predstavlja g. Albin Perhavec; Ples. Svira občeznani Vidic v septetu. Začetek ob 8. uri zvečer. Ustopnina k veselicu 30 kr., sedež 30 kr., k plesu 1 gld. Ustop k plesu je le proti izkazu vabilo dovoljen.

— (Talijo za rešitev življenja) v znesku 26 gld. 25 kr. dobil je 14letni Anton Kočevar iz Božakovega, ker je 27. avgusta l. l. rešil iz vode 11letnega Jožfa Umaniča.

* (Imenovanje) Okrajni glavar v Velikovcu gosp. Franc Koleč je imenovan deželuovladajušim svetnikom v Celovcu.

— (Koroški dež. odbor) je razpisal mesto pregledovalca občinskih blagajnic. Za to mesto se zahteva znanje slovenskega jezika „vsaj v besedi“. Kaj pa če pregledovalec naleti na pisane slovenske račune? Bo li takrat zadostovala sama beseda?

— (Deželni šolski svet koroški) je uravnal po sklepib deželnega zbora učiteljske plače. 83 učiteljev dobi po 700 gld., 111 go 600 gld., 222 po 540 gld., 139 pa po 480 gld.

— (Električna razsvetljava v Voloski in v Opatiji.) Občinski zastop občine Voloska-Opatija je sklenil, napraviti v občini in na potu do Ike električno razsvetljavo.

* (Lepa zapuščina v dobrodelne namene) Na Dunaju je umrl dvorni svetnik dr. Säth, kateri je vse svoje, okoli 400 000 gld. znašajoče imetje zapustil raznim humanitarnim zavodom in napravam.

* (Mož, ki mora stradati, da živi) Diplomirani stradalec Succi je na Dunaju začel svojo produkojo. Doslej strada z veliko lahkoto. Obiskovalcev je seveda vedno vse polno pri njem. Succi je zdrav in jako dobre volje ter zelo zgovoren. Očitno je, da ga njegov poklic jako veseli. Prosto-voljni post bodo trajal 40 daj.

* (Nenavaden karijer.) V Parizu je te dni umrl v bolnici ogerski žid Leon Frankel. Izuchen zlatar se je iz Ogerske preselil svoj čas na Dunaj, kjer je več let služil kot korektor v neki tiskarni, od tod pa se preselil v Pariz. Tam je za časa Napoleona III. igral med revolucionarji veliko ulogo, ko pa so prišli v Pariz na krmilo komandari, je postal Frankel trgovinski minister. Po zavzetju Pariza je Frankel srečno utekel na Dunaj pa se kmalu vrnil v Pariz in živel tam kot dopisnik nemških listov.

* (Dežniki za konje) Tudi konji postanejo naposled deležni debrot človeške kulture. Dva amerišča izumitelja sta vzela patent na svoj dežnik za konje. Dežnik je sestavljen po posebnem sistemu in se pričvrsti na oje.

Darila:

Uredništvo našega lista je poslal:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospod Andrej Novak v Trojanah poleg Zagorja ob Savi, 5 krov., kot velikonočne pirohe; darovali so: gdž. Marica Novak 3 K., pg. Josip Novak 1 K. in Franjo Globočnik 1 K. — Živeli rodoljubna darovalca in darovalka in njih nasledniki!

Književnost.

— „Popotnik“ ima v št. 6. naslednjo vsebino: I. Fischer: Psihologični utrički; I. Černko: O pravopisu; L. Lavtar: Načrt za računanje na jednorazredni ljudski šoli; M. Cizel: Jeden šolski dan v 3. razredu trirazreduce; Društveni vestnik; Dopisi in drugi vesti.

— „Planinski vestnik“ ima v št. 3 naslednjo vsebino: Poročilo osrednjega društva o delovanju I. 1895.; Imenik članov.

— Uputa u vinogradarstvo. Napisao Pavao Cesar. U Zagrebu 1896. Knjižara dioničke tiskare. Str. 87. Cena 35 kr. V tej knjigi se obširno in temeljito poučuje, kako saditi in negovati ameriško trto.

Brzojavke.

Dunaj 31. marca. Uradni list prijavlja sankcijonirani proračun za leto 1896., penzijski zakon za udove in sirote častnikov in vojaških uradnikov ter naredbo naučnega ministra glede nostrarifikacije v inozemstvu pridobljenih doktorskih diplom.

Dunaj 31. marca. Upokojeni ženijski polkovnik Costa-Rossetti je bil v Arku aretovan, ker je zapleten v škandalozno aferto rušljana Tuschla.

Dunaj 31. marca. Iz Jene se poroča, da je neki ondotni profesor dognal, da je mogoče z Röntgenovimi žarki v nekaterih sekundah napraviti najnatančnejše fotografije. Stvar obuja v strokovnjaških krogih največjo senzacijo.

Peterburg 31. marca. V finskem zavodu je vihar odtrgal ledeno pločo, na kateri se je mudilo 126 ribičev ter jo zanesel v morje. Odposlalo se je več parnikov, da rešijo ribiče.

Pariz 31. marca. Ministrom notranjih del je imenovan Sarrieu, namesto Bougeoisa, kateri je prevzel portfelj unanjih del. V včerajšnji seji se je stavilo več interpelacij glede egiptskega vprašanja. Bourgeois odgovori nanje v četrtek.

Pariz 31. marca. Danes se je v senatu začela razprava o egiptskem vprašanju. Debata utegne biti burna.

Berlin 31. marca. „Kreuzzeitung“ javlja iz Sofije, da bolgarski častniki niso nič kaj veseli, da potuje knez Ferdinand v Peterburg, ker se boje, da pomilosti vse častnike zarotnike, živeče na Rusku, in da se vsi pomilščeni častniki zopet vzprejmo v službo.

Narodno-gospodarske stvari.

— Mestna hranilnica v Radovljici. (Dalje.) Iz tega pa se učimo, da bodo tudi denarni zavodi, ki si iščejo pri drugih denarne pomoči, napravili isto skušajo, da bodo morali denar dražje plačevati in da je visokost obresti deloma odvisna tuji od tega, z kakšnimi posojili se pečajo. In tukaj se moramo precej dotakniti neke opazke v dopisu. „Hranilnica je vezana na pupilarno varnost in pri osobnem kreditu na dobre poroke, posojilnica ima pa glede tega bolj proste roke“ — tako bremo tam.

Res je to, in kakor je z veseljem pozdravljati z ozirom na pomanjkanje hranilnic, da so se posojilnice jele lotiti hipotečnega zaupa in da so temu začele zadoščati vsem zahtevam v popolnejši meri, nego je bilo to poprej mogoče od strani kranjske hranilnice in tudi od pozneje ustanovljene ljubljanske mestne hranilnice, tako bi bilo željeti, da bi se posojilnice povsod, kjer le mogoče, začele omejevati na pravi svoj delokrog na osebni zaup in na manjša okrožje. Bati se je, da „proste roke“ posojilnico zapeljejo do tega, da izgubi zadostni osir na sigurnost. Naglašamo kar naravnost, da ne mislimo tu na radovljisko posojilnico, kakor sploh na nobeno obstoječih slovenskih ne, prepričani smo narobe, da se povsod gleda na to, da je denar varno naložen. Utegne pa s časom do tega priti! Že zdaj dajejo posojilnice časih posojila do skrajne meje varnosti. Kaj, če se vrednost posestva vsled nemarnega gospodarstva, vsled ujma i. d. zmanjša? Ne bojimo se pa tega, kakor rečeno, ker smo prepričani, da se pri posojilnicah, katerih vodijo od članov zbrani ravnatelji, ki imajo večinoma več deležev, katere bi pri kaki izgubi morali žrtvovati, tako previdno ravna, da se ne bude lahko pripetila izguba. Ali nečesa druga se bojimo.

Vse kranjske posojilnice imajo koncem leta 1894. lastnih sredstev (vplačanih deležev 184 033 gld. in rezerv 124.448 gld.) 308 481 gld., tujih pa, ulog 2.704.825 gld. in izposojil 16 090 gld. Omeniti je tukaj, da stanje izposojil ni pravo, ker izposojila posojilnice večinoma upisujejo kot uloge, tako da se iz teh števil ne more presoditi razmerje med prišlim in privabljenim denarjem. Na razpolago je torej posojilnicam 3.029.396 gld., od tega imajo v gotovini 75.795 gld., t. j. 2³/₄% vseh ulog, kar je skorou umestno, naloženega v denarnih zavodih in vrednostih papirijih 197.094, kar je pa gotovo premalo in izposojenega imajo 2.740.512 gld., toraj 90% vseh sredstev, kar jih imajo na razpolago, kar je gotovo preveč. Premalo imajo mobilno naloženega denarja, nekatere niti cele dasi majhne rezerve ne, in nekatere imajo sploh rezervo v prometu in je ne ločijo od upravnega premoženja, kar pa nasprotuje pojmu rezerve, ki je namenjena pokrivati izgube. Kako naj jih pokriva, če ji sami izgube preté, in če ni mobilno naložena, tako da se v slučaji potrebe hitro lahko realizuje. (Dalje prih.)

— Državne železnice. Dosedanje ime po-staje Ostrów na železnici Jaroslav-Sokal spremeni se z 1. dnem maja v Ostrów pri Sokalu.

Uz uradnega lista.

Letašnje ali etoskrbne države: Janeza Rupnika posestvo v Žeršah, cenjeno 2052 gld., dne 2. aprila in 2. maja v Logatenu.

V Antonia Modica zapuščeno spadajoča posestva v Trebnjem, cenjena 691 gld. 90 kr. in 261 gld. 25 kr., dne 7. aprila in 7. maja v Trebnjem.

Jakoba Levsteka zemljišče v Gori, cenjeno 834 gld. 50 kr., dne 7. aprila in 8. maja v Ribnici.

Pavla Branisl posestvo v Cerknici, cenjeno 150 gld., (ponovljeno) dne 9. aprila v Cerknici.

Janeza Baluča zemljišče v Sv. Lenartu, cenjeno 3275 gld.; Janeza Lvtarja zemljišče v Škofijski Loki, cenjeno 5 gld. in Jerneja Tolarija zemljišče v Sv. Križu, cenjena 231 gld., 140 gld. in 80 gld., vsa tri dne 9. aprila in 7. maja v Škofijski Loki.

Konkurs: Valentin Staré, trgovec v Stari Loki; konkurni komisar c. kr. okr. sodnik g. Fran Mikuš v Škofijski Loki, upravitelj konkarske mase g. Ivan Kocelli, trgovec v Škofijski Loki. Shod upnikov dne 9. aprila; tirjatev oglasiti je do 29. aprila pri dež. sodišču v Ljubljani.

Loterijne srečke 28. marca.

V Lincu:	3,	9,	88,	68,	38.
V Trstu:	47,	87,	15,	42,	86.

Meteorologično poročilo.

Marec	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urab.
30.	9. zvečer	724.8	3.9	sr. jvzh.	del. obl.	0.0
31.	7. zjutraj	725.9	0.4	brevzvetr.	del. obl.	
2. popol.	725.4	11.8	sr. sever	oblačno		

Srednja včerajšnja temperatura 6.6°, za 0.2° nad normatom.

Dunajska borza

dné 31. marca 1896.

Skupni državni dolg v notah	100	gld. 90	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	95	.
Avtrijska zlata renta	122	40	.
Avtrijska kronska renta 4%	101	20	.
Ogerska slata renta 4%	121	85	.
Ogerska kronska renta 4%	98	80	.
Avtro-egerske bančne delnice	980	—	.
Kreditne delnice	375	—	.
London vista	120	40	.
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	82%	.
20 mark	11	76	.
20 frankov	9	54	.
Italijanski bankovci	43	45	.
C. kr. cekini	5	66	.

Tužnim srcem naznajamo vse o sorodnikom in prijateljem, dā je vsemogočni našo iskreno ljubljeno hčer, oziroma sestra, gospodično

Marije Staré

danes, v 55. letu njene starosti po težki in dolgi bolezni, prevideno s sv. zakramenti za umirajoče, k sebi poklical.

Truplo draga pokojnica preneslo se bodo v sredo 1. aprila ob 3. uri popoludne iz hiše Mestni trg št. 11 na pokopališče k sv. Kristofu in se tam položilo v rodbinski grob k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice služile se bodo v raznih cerkvah.

Za tiso sožalje se prosi. (2165)

V Ljubljani, dne 30. marca 1896.

Julija pl. Glotz
dvor. svetnika vdova.

Dr. Anton Staré
e. in kr. polkovni zdravnik.

Josip Staré
e. kr. profesor.

Antonija Staré
mati.

Kuverte s firmo

priporoča po nizki ceni

„Národná Tiskárna“ v Ljubljani.

Karola Wolf-a restitucijski fluid.

(Izvleček iz izvrstnih gorskih zeljišč).

Mnogo preskušeno osveževalno in okrepečevalno sredstvo po težkih naporih, trajnih ježah itd. — Najbolje se je obnesel pri vseh vnanjih boleznih, kakor: protein, revmatičnem otrpenju, zvitju in preteguenju itd.

Cena steklenici 1 gld. 25 kr.

Karola Wolf-a redilni prašek za živino.

Preskušen pri vseh domačih in koristnih živalih, kakor pri konjih, govedih, ovcih, preščeh itd., če nečejo jesti, če slabu prebavljajo, izvrstno varovalno sredstvo proti kušnimi bolezni.

Cena za vratku 45 kr. (1224-53)

Premovano. — Mnogobrojna pismena priznanja. Dobiva se v vseki lekarni. Glavna naloga pri jedinem fidejovitelju

K. Wolf-u, lekarju v Vipavi, Kranjsko.

Pazi naj se na varstveno znamko. — Razpoložljiva se vsak dan po pošti.

Po očni se prodá:

2 lednika (Eisküsten), mali in velik, dobro ohranjena; **1 velik možnar**, kakih 50 kilogramov teže; **več manjših špecerijskih polie, proda jahničnih miz, kloplj, stolov, miz, lepo kočijo.** **3** dobro ohranjene vinske sode, ki drži vsak kač 30 hl pri

Iv. Wakonigg-u v Šmartnu pri Litiji.

Ravno ondi se kupijo dobro ohranjeni srednje velika okna in vrata. (2146-2)

Stavbno podjetje

(koncesijonovani zidarski majster)

se priporoča (2022-9)

za izvrševanje vseh v to stroko spadajočih del.

Ivan Pittini, Kongresni trg 12.

Dunajske Štefanija-moderce elegantne façone domače moderce III. (iz rastlinskega svilka) (2054-4)

korzetna varovala ženske in otroške nogovice prodaja po najnižjih cenah Karol Recknagel.

Izprehodne palice

jako fine, elegantno narejene in pri tem pa se ocegne kakor drugod priporoča v veliki izbéri

FR. STAMPFEL (2149-3)
v Ljubljani, na Kongresnem (Tonhalle).

Postrojno olje

ubrajuje, da usuje ne splesni in ne smolari in odstranjuje plesnobo in smolo, tako da postane starusno tako, kakor bi bilo novo, če družde ni pokvarjeno, od sonca in škodljivih obujek. — Tudi se proizvaja mast za kopita in vozove.

Cena pušci ali steklenici 10, 20, 40 in 80 kr. Preprodajalcem se daje popust. — V zalogi pri **K. Weber-ju** v Ljubljani. — Cenik naj se zahteva od tovarne.

J. BENDIK-a (1148-14)
v Št. Valentinu pri Steyr, Nižja Avstrija.

Kemično-tehnična poskušalna postaja industrije za usnje, III., leva telefonska ulica št. 5.

Dunaj, dne 26. septembra 1895.

Svedočba. Patentovano postrojno olje Jakoba Bendika v Št. Valentinu je uspel zložitev tvarin, ki ne dajejo usnju samo moči, nego je tudi konservirajo, ker zbranjajo vsakršno razstrobo in pokvarjenje. Ker ima to olje v sebi tvarin, ki učinkuje strojilno, se z njim zbranjajo delna razstrojitev usnja, katero sicer proučruje zrak in moč. Pri praktičnih poskusih se je to postrojno olje obneslo prav dobro.

C. kr. poskušalna postaja industrije za usnje: Vaše blagorodje!

Prosim, da mi kmalu pošljete semkaj 10 kil. Vašega izbornega postrojnega olja in kopitne masti in 2 veliki steklenici po 5 kil apreture za usnje. Prosim, da vse proti pozvetju pošljete na visoko predstojništvo komore.

Z odličnim štovanjem
A. Breschek, krmski mojster nadvojvode Frana Salvatorja.

Postranski zaslužek

150—200 gld. mesečno za osebe vseh poklicnih vrst, ki se hotje pečati s prodajo zakonito dovoljenih sreč. — Ponudba na „Hauptstädtische Wechselstaben-Gesellschaft Adler & Comp. Budapest“. (1927-14)

Ustanovljena 1. 1874.

Objava.

Da se zagotovi potrebščina na drvih za c. in kr. dele in urade v postajah Celovec in Št. Peter za čas od 1. septembra 1896 do konca avgusta 1897 bode

pri c. in kr. vojnem oskrbovališču v Celovecu

dne 15. aprila 1896 ob 10. uri dopoludne

javna obravnava na podlagi pismenih ponudb, izvzemši brzojavne ponudbe.

1.) Prvobitna mesečna potrebščina znača:

po letu 80m³ mehkih ali 54m³ trdih } drv.

" zimi 320m³ " " 214m³ " }

Letna potrebščina znača torej 2400m³ mehkih ali 1600m³ trdih drv.

Prodajalec je nadalje dolžan, da v slučaju morebitne potrebe dobavi še 1400m³ drv po ponujani ceni ali pa po ceni, katera se je dogovorila.

2.) Drva se imajo potom arendovanja loco Celovec c. in kr. četam in uradom oddati in se prepustiti prodajalcu erarična drvarnica v skladisih za letno najemščino 18 gld. v uporabo toliko časa, kolikor traja najem.

3.) Ponudbe, ki se morajo kolekativi s 50 kr., morajo se sestaviti po uzoru, ki se nahaja v c. in kr. vojnem skladisu v Celovcu. Istočato se morajo oskrbeti ponudbe s pečatom in šodostnim vadnjem, kateri mora pr. prodajalec zviti na 10odstotno varčino. ter oddati do zgoraj navedene obravnavne dne najdalje do 10. ure dopoludne komisiji za obravnavo. Ponudbe, ki bi po nečemer dolže ali pa brzojavno ponudbe in take, ki niso po navedenih pogojih sestavljene, se ne bodo v poštevjem. Ako bi se cena v ponudbi, ki je s števkami zapisana, ne vjemala z ono, ki je s črkami zapisana, se bodo poslednja smatrала prav.

4.) Podjetniki, kateri c. in kr. vojnemu skladisu v Celovcu niso znani, morajo priložiti spričevalo obrtna in trgovinske zbornice. Trgovci brez tvrdke morajo pa priložiti spričevalo pristojne politične oblasti prve instance glede solidnosti in da so v stanu ponudbo izvršiti. To spričevalo seveda ne sme biti stare ter se mora na prošnjo stranke potom omjenjene trgovinske zbornice (politične oblasti) najdalje do predzadnjega dne pred obravnavo pri c. in kr. vojnem oskrbovališču v Celovcu vložiti. Nasledki zakasnenja zadenejo v vseh slučajih stranke.

5.) Občine so vložitve vadija in varčine brezpogojno oproščene ter se istotako kot kmetijske družbe in producenti posebno opozarjajo na to dobavo drv. Taiste imajo prednost pred drugimi podjetniki, ki stavijo jednakne ponudbe.

6.) Ponudbe, ki imajo krajsko obvezno kot 14 dñij, se zavrnejo.

7.) Glede prepeljave drv v Št. Peter se imajo staviti posebne ponudbe glasom točke XVII. knjige za arendovanje, ker bi se sicer smatralo, da je prepeljava zapovedana že v zahtevani ceni. Pri jednakih ponudbah za prepeljavo imajo ponudbe prada akcij prednost.

8.) Dobivanje drv se vrši početkom in v sredini vsakega meseca.